

Alkotmánybíróság részére

1015 Budapest, Donáti utca 35-45.

Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság útján

1027 Budapest, Királyfürdő utca 4.

Postacím: 1255 Budapest, Pf. 2.

FŐVÁROSI KÖZIGAZGATÁSI ÉS MUNKAÜGYI BÍRÓSÁG	
MUNKAÜGYI ÜGYSZAK 6.	
FŐLAJSTROMSZÁM	
KEZDŐÍRATON:	
Postán / Gyűjtőládán / Személyesen / E-mailen / Faxon	
Érkezett:	2013 -11- 0 8
PÉLDÁNY:	.....ÍV:
MELLÉKLET:	.....KÖZTÜK:
FŐLAJSTROMSZÁM:	
UTÓÍRATON:	

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott, **Dr. Sipos Vera** (lakcím: 1121 Budapest, Irhás árok 27/A. Fsz. 1.; anyja neve: Bognár Erzsébet), mint *indítványozó* az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény 27. §-a, valamint Magyarország Alaptörvényének (a továbbiakban: Alaptörvény) 24. § (2) bekezdés d) pontja alapján az alábbi

alkotmányjogi panasz indítványt

terjesztem elő.

KÉRELEM

Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a **Kúria** mint felülvizsgálati bíróság Mfv.III.10.411/2012/5. számú ítéletének (**M/1. szám alatt csatolva**) a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (az ítélet meghozatalakor a bíróság megnevezése: Fővárosi Munkaügyi Bíróság), mint elsőfokú bíróság 16.M.4167/2010/3. számú (**M/2. szám alatt csatolva**), valamint a Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 55.Mf.630.668/2011/3. számú, az elsőfokú ítéletet helybenhagyó ítéletének (**M/3. szám alatt csatolva**) egyrészt hatályon kívül helyező, másrészt megváltoztató részének alaptörvényellenességét, és e vonatkozásban semmisítse meg azt, mivel sérti az Alaptörvény XIII. cikk, (1) bekezdésében foglalt tulajdonhoz való jogot, valamint a szerződési szabadságot, mint az Alaptörvénynek az Alapvetés M) cikkében rögzített, vállalkozás szabadságából levezethető alkotmányos jogot, tekintve hogy a jogorvoslati lehetőségeket kimerítettem.

INDOKOLÁS

Kérelmem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

I. Tényállás - pertörténet

2001. július 1. napjától a rendőrség állományában, 2004. június 16. napjától a BRFK Nyomozó Főosztályának Gépjármű Bűnözés Elleni Osztály Gépjármű Felderítési Alosztályán végeztem munkát.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	10/98-0/2014.
Érkezett:	2014 JAN 15.
Példány:	3
Kezelőiroda:	

2002. október 21. napjától kezdődően 26,67%-os vagyoni részesedéssel tagja voltam a Cenzus-C Ingatlanforgalmazó és Tanácsadó Korlátolt Felelősségű Társaságnak (a továbbiakban: Társaság). A Társaságban személyes közreműködésre nem voltam kötelezett és tisztséget sem töltöttem be.

2. Budapest Rendőrkapitánya 2005. január 20. napján kelt, 113-33/75/2004. számú határozatával (a továbbiakban: Határozat) felszólított arra, hogy a hivatásos szolgálati jogviszonyommal összeférhetetlen helyzetet eredményező, a Társaságnál fennálló tagsági jogviszonyomat a Határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül szüntessem meg. A Határozat rögzítette továbbá, hogy a fenti kötelezettség elmulasztása esetén a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény (HSzt.) 59.§ d) pontja és a 66.§ (2) bekezdése alapján hivatásos szolgálati viszonyom a törvény erejénél fogva megszűnik.
3. A felhívásnak megfelelően 2005. február 28. napján 1.572.000,- Ft összegű vételárért a Társaságban fennálló üzletrészem, jóval a piaci áron alul, névértéken értékesítettem, továbbá panasszal éltem a Határozattal szemben.

A Határozatot utóbb, 2005. május 20. napján kelt határozatával az Országos Rendőrfőkapitányság (a továbbiakban: ORFK) hatályon kívül helyezte.

4. Az üzletrész kényszerű és gyors eladásából 5.111.819,- Ft összegű károm keletkezett, melynek megtérítése iránt keresetet terjesztettem elő az ORFK-val szemben - az akkori elnevezésének megfelelően - a Fővárosi Munkaügyi Bíróságon. Az elsőfokú bíróság ítéletében a keresetemnek helyt adott és kötelezte az ORFK-t 5.111.819,- Ft összegű kártérítés és késedelmi kamatai megfizetésére. Az elsőfokú ítéletet a másodfokú bíróság helyben hagyta. A teljesség kedvéért rögzítem, hogy eljárásjogi okok miatt az elsőfokú eljárásra kétszer került sor. (Vonatkozó **határozatok M/4.** szám alatt csatolva.)
5. Az **ORFK** a másodfokú ítélettel szemben 2012. április 20. napján terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, melyben elsődlegesen kérelmezte az ítéletek hatályon kívül helyezését és keresetem elutasítását, **másodlagosan pedig kérelmezte a marasztalás összegének 1.310.000,- Ft összegű, a 2004. évi gazdálkodási eredményből származó osztalékkal történő mérséklését.**
6. A Kúria az Mfv.III.10.411/2012/5. számú ítéletében az ORFK elsődleges kérelmét elutasította, másodlagos kérelmének azonban helyt adott, mellyel részben megváltoztatta, részben pedig hatályon kívül helyezte a döntéssel érintett eljárásban hozott első és másodfokú ítéleteket.
7. Az **elsődleges kérelem** vonatkozásában a Kúria többek között rögzítette, hogy:

„Mindkét fokú bíróság helyesen értékelte a tényállásból következően alkalmazandó jogszabályok értelmezésével azt, hogy a felperes üzletrész értékesítésének megválasztott időpontja nem volt kifogásolható, nem ütközött a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményébe.” [7. oldal vége, 8. oldal első bekezdése]

„Nem vitás, hogy a munkáltató téves döntése – amely utóbb orvoslást nyert – a felperesnek kárt okozott. A perben kirendelt szakértő számszakilag pontosan levezette az üzletrész értékesítéséből eredő felperest ért kár összegét, illetve a felperesi levezetést elfogadhatónak találta, ezért e körben a Kúria is visszautal a másodfokú bíróság helyes indokaira, amely pedig az elsőfokú bíróság által hozott ítélet indokolására utalt vissza, illetve a szakértői véleményben foglaltakra.” [8. oldal, 3. bekezdése]

„Ítéletének indokolásában a munkaügyi bíróság elfogadta azon előadását, hogy mérlegelést követően úgy ítélte meg; **a szolgálati viszonya megszűnése nagyobb sérelmet jelentene számára, mint az üzletrész eladása, ezért 2005. február 28-ai névértéken való értékesítése nem kifogásolhatóan történt a részéről. Életszerű, hogy a felperes inkább választotta az esetleges anyagi kárt, mint azt, hogy elveszítse szolgálati jogviszonyát.**” [3. oldal, 5. bekezdése]

8. A **másodlagos kérelem** vonatkozásában a Kúria az alábbi indokok alapján találta elfogadhatónak az ORFK másodlagos felülvizsgálati kérelmét:

„A Kúria nem találta azonban elfogadhatónak – és e részben eredményes az alperes felülvizsgálati kérelme – a felperes kártérítési igényét a 2004. évi osztaléknak, mint elmaradt haszonnak az érvényesítése tekintetében, a következő indokok szerint.

A felperes az üzletrészét a csatolt adásvételi szerződés szerint 2005. február 28-án értékesítette. Ekkor a 2004. évi gazdálkodási eredmény, már ha nem is teljes pontossággal, de nagyságrendileg ismerhetővé vált.

A felperest bármilyen szándék is vezette az **ezen összegről való lemondásról, ezt a felperes az alperes, mint az adásvételben részt nem vevő kívül álló harmadik személy – alperes – terhére nem tehette meg.** Ez nem lehetett része az összeférhetetlenség megszüntetésének, mert ez szorosan nem is kötődik az üzletrész átruházását célzó adásvételi szerződéshez. Az osztalék ugyan nem munkabér, amiről előre lemondani nem lehet, azonban az nem az üzletrész adásvételének kifejezett tárgya. Az e jogcímen befolyt, eredményhez kötött összegről való **lemondás és az erre vonatkozó szerződési kikötés, az alperesre semmiféleképpen nem hathat ki.**” [8. oldal 4-5-6. bekezdései, 9. oldal első bekezdése]

II. Az Alaptörvényben biztosított jogok és ezen jogok sérelmének lényege

II.1. Sérelmezett jogok

1. Tulajdonhoz való jog

Az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése rögzíti, hogy:

„Mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.”

2. Szerződés szabadsága

Az Alaptörvény Alapvetés M) cikk (1) bekezdése rögzíti, hogy:

„Magyarország gazdasága az értékkeremtő munkán és a vállalkozás szabadságán alapszik.”

II.2. Az Alaptörvényben biztosított jogok sérelmének lényege

A)

Álláspontom szerint a Kúria hivatkozott és jelen alkotmányjogi panasszal támadott ítéletrésze az alábbi indokok okán sérti a tulajdonhoz való jogot:

- 1.1. A tulajdon szabadság. A tulajdon biztosítja az egyén számára az anyagi értelemben vett függetlenség és kibontakozás lehetőségét. A tulajdon a piacgazdaság egyik legfontosabb alapintézménye. A tulajdon „alkotmányjogi” védelme több évszázados, sőt egyes szerzők szerint évezredes hagyományokkal rendelkezik. A tulajdon az egyéni szabadság érvényesülésének egyik, ha nem a legfontosabb feltétele.
- 1.2. A tulajdonhoz való jog alapvető jelentőségű polgári jog és fontos szociális jog is. Emberi jogi természete ezért kettős. A (magán)tulajdonhoz való jog természetes jogként, az emberi természetnek megfelelő együttélés, az egyén szabadságának és biztonságának alapjaként került megfogalmazásra a polgári társadalom- és jogfilozófiában. A tulajdonhoz való jog ugyanakkor szociális jog is, az emberi szükségletek kielégítésének jogcíme. Az emberi méltóságnak megfelelő életszínvonal egyik forrása ugyanis a magántulajdonhoz való jog, azaz jogcím mások kizárására egy jogilag védett igény tekintetében.
- 1.3. Jelen ügyben a Kúria osztotta mind az elsőfokú, mind a másodfokú bíróság azon álláspontját, mely szerint az üzletész eladására kényszerhelyzetben került sor. Ebből következően bizonyított tényként rögzíthető, hogy az üzletész eladásakor csekély szabadságom volt.
A tulajdonjogomban, így különösen a rendelkezési jog szabad gyakorlásában, valamint a használat és hasznok szedésének jogában, mint a tulajdonjog két alapvető részjogosítványában, egyértelműen korlátozva voltam.
- 1.4. Az Alaptörvény indokolása kifejezetten rögzíti, hogy a tulajdonjog tartalmi elemének korlátozása akkor jár magának a tulajdonjognak, mint alkotmányos jognak a korlátozásával, és ezáltal ez akkor alkotmányellenes, ha a korlátozás súlya a korlátozással elérni kívánt célhoz képest aránytalan. Ebből következik, hogy **az alkotmányos szabályok csak akkor engednek teret az alapjogok korlátozásának, ha a korlátozás az alapjog lényeges tartalmát nem érinti.** Ez azonban kizárólag abban az esetben áll fenn, ha a korlátozás valamely más alkotmányos alapjog teljesítése és garantálása érdekében történik és a korlátozás az alkotmányos céllal arányban áll és azt nem lépi túl.
- 1.5. Jelen esetben a Kúria azon döntése, amely helyt adott az ORFK másodlagos felülvizsgálati kérelmének, alaptörvény ellenes, mivel ezen döntés sérti, illetve korlátozza

a tulajdonnal való rendelkezési jogomat, valamint a használat és hasznok szedésére vonatkozó alapvető jogomat, mely korlátozás azonban nem valamely más alkotmányos alapjog teljesítése és garantálása érdekében történt.

2. **A Kúria a jelen panasszal érintett döntését lényegében azzal indokolta, hogy a 2004. évi gazdálkodási eredményből eredő osztalék, mint elmaradt haszon iránti igény érvényesítése azért nem elfogadható, mivel az üzletrész-átruházási szerződésben lemondtam az osztalékról, és ezen lemondás az ORFK terhére nem tehető meg, azaz ez a lemondás az ORFK-ra semmiféleképpen nem hathat ki.**

A következőkben ezen indokok részletesebb elemzésével kívánok rávilágítani arra, hogy miért tartom a Kúria hivatkozott döntését Alaptörvény-ellenesnek.

- 2.1. A Kúria a panasszal érintett döntésének indokolását azzal vezeti be, hogy az üzletrészre vonatkozó adásvételi szerződés megkötésekor a *Társaság 2004. évi gazdálkodási eredménye, ha nem is teljes pontossággal, de nagyságrendileg ismerhető volt* [8. oldal, 5. bekezdés].

- Ezzel az állítással kapcsolatban előadom, hogy **az osztalék mértékéről a mérleg elfogadásakor születik döntés, amelynek végső határideje május 31. napja** [A gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény - a továbbiakban: Gt. – 132. §]. Ennek megfelelően az osztalék lehetséges mértéke számomra az üzletrész értékesítésekor ismertetlen volt.
- Álláspontom szerint továbbá az osztalék mértékének ismerete irreleváns az osztalékra való jogosultság fennállása szempontjából.

- 2.2. A Kúria a 2.1. pontban rögzített indokot követően hivatkozik arra, hogy az osztalékról való lemondásom az alperes terhére nem értékelhető és hogy az osztalékról való lemondás nem lehetett része az összeférhetetlenség megszüntetésének, valamint hogy az osztalékról való lemondás és az erre vonatkozó szerződéses kikötés az ORFK-ra semmiféleképpen nem hathat ki [8. oldal utolsó bekezdése, valamint a 9. oldal első bekezdése].

- Az idézettekkel kapcsolatban előadom, hogy a Gt. 132. § (1) bekezdése értelmében **osztalékra az a tag jogosult, aki az osztalékfizetésről döntő taggyűlés időpontjában a tagjegyzékben szerepel**, kivéve, ha a társasági szerződés ettől eltérő időpontot határoz meg.

Tényként rögzíthető, hogy a Cenzus-C Ingatlanforgalmazó és Tanácsadó Korlátolt Felelősségű Társaság társasági szerződése ilyen **eltérő rendelkezést a releváns időszakban nem tartalmazott.**

- A vonatkozó üzletrész-átruházási szerződés (M/5. szám alatt csatolva) 5. pontja továbbá, az osztalékról való „lemondás” kapcsán csupán annyit rögzített, hogy:

„Felek megállapodnak, hogy a 2004. évi gazdálkodási eredmény alapján a jelen szerződés tárgyát képező üzletrészre jutó osztalék vevőt illeti meg.”

Az üzletrész-átruházási szerződés idézett rendelkezése nem az osztalékról való lemondást rögzíti, hanem egyszerűen csak az imént hivatkozott Gt. 132. § (1) bekezdése szerinti kitételek deklarálja, mely szerint osztalékra az jogosult, aki az osztalékfizetésről szóló döntés időpontjában a Társaság tagja.

- Nem vitatom, hogy az osztalék nem az üzletrész-átruházási szerződés közvetlen tárgya, azonban kétségtelen tény, hogy a 2004. évi gazdálkodási eredményből származó **osztalékra csak és kizárólagosan azért nem lehettem jogosult, mivel az üzletrészemet, félve a szolgálati jogviszonyom megszüntetésétől, eladni kényszerültem.**
- **Az osztalékról tehát nem lemondtam, hanem arra a miatt nem lehettem jogosult, hogy üzletrészemet eladni kényszerültem; a jogszabályi rendelkezések értelmében pedig – figyelemmel a Társaság társasági szerződésének eltérő rendelkezésének hiányára – osztalékra csak a társaság azon tagjai jogosultak, akik az osztalékfizetésről szóló döntés időpontjában a tagjegyzékben szerepelnek.**

Az osztalék elvesztése tehát az üzletrész-átruházási szerződésben foglalt rendelkezésektől függetlenül, magával az üzletrész átruházásával következett be.

- Amennyiben nem lettem volna abban a kényszerhelyzetben, hogy az üzletrészemet eladjam, az osztalékra is jogosult lettem volna. Az osztalékra való jogosultság „elvesztését” tehát nem az arról való „lemondásom”, hanem a kényszerű eladás eredményezte.

Jelen esetben tehát ugyanaz a kényszerhelyzet hatott ki az osztalék elvesztésére, mint az üzletrész eladására. Az osztalék elvesztése ugyanúgy a kényszerű eladás közvetlen jogkövetkezménye, mint az üzletrész áron aluli, névértéken való eladásából eredő kár.

- Az üzletrészre vonatkozó adásvételi szerződés teljesedésbe menésének a szerződéshez közvetlenül kapcsolódó jogkövetkezménye az osztalék elvesztése, az arról való külön lemondás nélkül is.

Az adásvételi szerződésben továbbá nem is rendelkezhettem volna akként, hogy az osztalék engem illessen, hiszen ez jogszabályba ütköző, így semmis kikötése lett volna a szerződésnek.

- Az előző gondolatmenetet támasztja alá az a kialakult bírói gyakorlat is, amely szerint az üzletrészhez, vagy részvényhez tartozó osztalék nem választható el az üzletrésztől vagy részvénytől, azaz az osztalék nem is lehet önálló forgalom tárgya. Ez azt jelenti, hogy önmagában az osztalékról az üzletrész, vagy részvény tulajdonosa önállóan nem rendelkezhet, illetve az ilyen rendelkezése jogellenesnek minősülne.

- A tulajdonhoz való jogom tehát fentiek értelmében a Kúria – az egyes címeken előterjesztett kártérítési igényeim jogalapja közötti jogellenes különbségtétel következtében – minden kétséget kizáróan korlátozva lett. Az osztalék elvesztése az üzletrész-átruházás kizárólagos következménye, s ugyanaz a kényszerű üzletrész átruházás eredményezte a kényszerhelyzetben történt eladásból eredő valamennyi káromat.
- Tekintettel továbbá arra, hogy 2004. évben a Társaság tagja voltam, joggal tarthattam volna igényt a 2004. évi gazdálkodási eredményből eredő osztalékra. Rajtam kívülálló okokból estem el az osztaléktól, hiszen kényszerhelyzetben cselekedtem és az osztalékra való jogosultságra irányadó jogszabályi rendelkezésekre sem lehetett ráhatásom.

B)

Álláspontom szerint a Kúria hivatkozott és jelen panasszal támadott ítéletrésze az alábbi indokok okán sérti a szerződés szabadságát

- 3.1. Tényként rögzíthető, hogy az üzletrész átruházásakor korlátozva voltam szerződési szabadságomban is, mivel az üzletrész átruházására arra kizárólagosan a miatt került sor, hogy a Határozatban foglalt felhívásnak eleget tegyek és így a szolgálati jogviszonyom megmaradjon.
- 3.2. Az üzletrész átruházása okán, a már előzőekben kifejtésre került indokok alapján, és így a Gt. hivatkozott, 132. §-ában foglalt rendelkezése alapján elestem a 2004. évi gazdálkodási eredményből származó osztaléktól. **Az üzletrész eladásának kényszere, azaz a szerződési szabadságom korlátozása okán estem el tehát az osztaléktól.**
- 3.3. Amennyiben nem lettem volna ugyanis arra rákényszerülve, nem értékesítettem volna az üzletrészemet, főleg nem ilyen gyorsan és nem piaci áron alul.
- 3.4. Álláspontom szerint **az, hogy elestem az osztaléktól, ugyanabból a helyzetből eredő közvetlen jogkövetkezménye a kényszerű eladásnak, mint a piaci áron aluli eladásból eredő kár.**

ÖSSZEGZÉS

A Kúria álláspontom szerint indokolatlanul, jogellenesen, a tulajdonhoz való jogomat, illetve a szerződési szabadságot sértve tett különbséget a piaci áron aluli értékesítésből eredő kár iránti igényem megalapozottsága és az ugyanazon kényszerű értékesítésből eredő osztalék elvesztéséből eredő kár iránti igényem megalapozottsága között.

A piaci áron aluli értékesítésből eredő kárnak és az osztalék elvesztéséből eredő kárnak ugyanaz az alapja. Érthetetlen, hogy a Kúria miért nem tartja jogosnak az osztalékra vonatkozó igényemet, ha ezen igénynek is ugyanazok az indokai és okai, mint az üzletrész piaci áron alul történt értékesítéséből eredő kár indokai és okai, melyre

vonatkozóan a Kúria teljes mértékben elfogadta az első- és másodfokú bíróság érvelését és a per során elkészített szakvéleményben foglaltakat.

A fentiek alapján megítélésem szerint minden kétséget kizáróan megállapítható az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésének, valamint az Alaptörvény Alapvetés M) cikk (1) bekezdésének sérelme.

Az előadottak alapján kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy szíveskedjen megvizsgálni a hivatkozott ítélet másodlagos kérelem vonatkozásában hozott, az első- és másodfokú ítéleteket hatályon kívül helyező és megváltoztató rendelkezéseinek alkotmányosságát.

A Kúria hivatkozott határozata kézhezvételének napja 2013. szeptember 09.

Nyilatkozom, hogy az ügyben perújítás kezdeményezésére nem került sor. Nyilatkozom továbbá, hogy az ügygel kapcsolatos jogorvoslati lehetőségeket kimerítettem, a felülvizsgálati eljárás pedig a Kúria Mfv.III.10.411/2012/5. számú ítéletével lezárult.

Végezetül nyilatkozom, hogy a jelen alkotmányjogi panasz, valamint a személyes adataim nyilvánosságához hozzájárulok.

Kérelmem szerinti szíves eljárásukat kérve,

Tisztelettel:

.....
Dr. Sipos Vera
indítványozó

Budapest, 2013. november 07.

Mellékletek:

- M/1.: Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Mfv.III.10.411/2012/5. számú ítélete;
- M/2.: Fővárosi Munkaügyi Bíróság, mint elsőfokú bíróság 16.M.4167/2010/3. számú ítélete;
- M/3.: Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 55.Mf.630.668/2011/3. számú ítélete;
- M/4.: Fővárosi Munkaügyi Bíróság, mint elsőfokú bíróság 16.M.3643/2005/15. számú ítélete, a Fővárosi Bíróság, mint másodfokú bíróság 55.Mf.630.262/2008/4. számú, valamint a Kúria Mfv.I.10.052/2009/2. számú végzése;
- M/5.: Üzletrész-átruházási szerződés.